

ובחמשה עשר בו [באדר]:

א. קורין את המגילה בכרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון.

ב. ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות והשווקים שנתקלקלו בימות הגשמים, עבור עולי רגלים הבאים שלושים יום לאחר מכן, בחג הפסח.⁽²⁾

וכן היו יוצאין שלוחי בית דין ביום זה לתקן את מקורות המים, שאם נתרבה בהם טיט – מנקין אותם, ואם נחסר שיעור מימיהם – ממשיכין להם מים, וממלאין אותן.

ג. ועושיין בו כל צרכי הרבים – יבואר בגמרא.

ד. ומציינין את הקברות על ידי שפיכת סיד מחוי סביב הקבר, שיהא ניכר, ולא יאהילו עליהם הכהנים ונושאי טהרות. ומפני שבימות הגשמים נמוח הסיד, היו חוזרין ומציינין אותן בט"ו באדר.

ה. ויוצאין בט"ו באדר אף על הכלאים.

לאחר שהכריזו בא' באדר לעקור את הכלאים, יוצאין שלוחי בית דין בט"ו באדר לשדות, לבדוק אם עקרום הבעלים, ואם לא

עקרום עוקרים אותם שלוחי בית דין.

גמרא:

והוינן בה: ולמה באחד באדר נקבע הזמן שמכריזין בו על הבאת השקלים?

ומבארין: כדי שיביאו ישראל את שקליהן בעונתן – בזמן הראוי, קודם ראש חדש ניסן, ותתירם "תרומת הלשכה" מן תרומת השקלים החדשה ששקלו הציבור בזמנה, באחד בניסן.

את כל השקלים החדשים שהתקבלו מתרומת הציבור ל"מחצית השקל" היו מניחים בלשכה, ובאחד בניסן היו "תורמין" מעות מהלשכה, על ידי שהיו ממלאים שלש קופות בשקלים מתוך השקלים הרבים שהיו בלישכה.

ומאותן המעות ש"נתרמו" מהלישכה בקופות, היו לוקחין את קרבנות הציבור לצרכי השנה הבאה.

ולכך, משמיעין באחד באדר, שלשים יום קודם לכן, על גביית השקלים, כדי שיספיקו הכל להביאם לפני המועד של "תרומת הלשכה".

כל אחד ואחד מחצית השקל, ויהיה עתיד ליתנה. ועדיין לא היו מקדישין ומוסרין לגזבר. ובחמשה עשר באדר היו יושבין בשולחנות כדי לגבות את השקלים, ורק אז החלו למסור את השקלים להקדש.

2. כן משמע בתוספתא פרק א הלכה א. אך הרמב"ם הביא הלכה זו בהלכות רוצח, ופירשה שהיו מתקנים הדרכים אחר ימות הגשמים כדי

מתחילין להביא את השקלים, ומקדישין אותם, ומוסרין לגזבר. ומה שהיו יושבין בשולחנות בחמשה עשר באדר כמובא להלן בהלכה ג הוא בשביל לפרוט המעות או להחליפם למטבע המדינה, למי שיש לו צורך בכך.

וכן פירשו רש"י והריטב"א במגילה כט א דלשם כך היו יושבין בשולחנות.

אולם הרמב"ם בפ"ב משקלים ה"ט כתב שהשמעת השקלים באחד באדר היתה כדי שיכין